

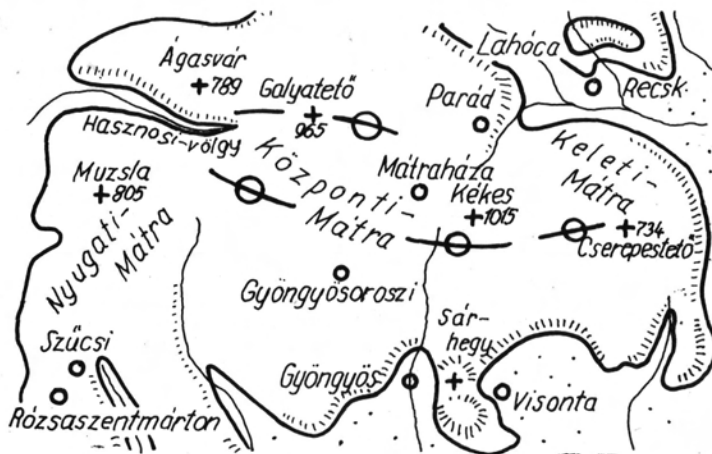
A Mátra-hegység lepkefaunája III. A gyöngyösi Sár-hegy lepkefaunájának alapvetése (Lepidoptera)

FAZEKAS Imre
Komló

ABSTRACT: (Butterfly fauna of Mt. Mátra III. - Standard work on the butterfly fauna of Sár-hegy at Gyöngyös) - Author treats the butterfly fauna of Sár-hegy - which emerges in the southern foreground of Mt. Mátra, - and demonstrates the presence of 394 species out of which 21 species had been proved to be new in the area of Mt. Mátra.

A Gyöngyös város felett fennsíkszerűen kimagasló Sár-hegyet (500 m) az OTVH 5/1975. számú határozatában természetvédelmi területté nyilvánította. A 196 ha-os vulkanikus eredetű hegytomb geológiailag a Kékes különvált, déli irányba előretolódott része. A főleg andezitből és részben riolittufából álló hegytetőn egy jellegzetes süllyedékben a kicsiny Szent Anna-tó látható *Pragmition-Magnocarition* növénytársulással. Északi expozícióban kőfolyások, a déli lejtőkön pleisztocén lösz, míg a többi hegyoldalon ópleisztocén törmelékkúpok vannak.

A száraz kontinentális klíma alatt az évi csapadékmennyiség megközelíti a 600 mm-t, s az évi középhőmérséklet 10,7 °C. Botanikailag a terület a mészkedvelő tölgyesek és a cseres tölgyesek határvonalára esik. A florisztikai vizsgálatok szerint (MÁTÉ & KOVACS, 1962) a maradványfajokból arra lehet következtetni, hogy az Északi-középhegység előterének klimazonális társulása a tatárjuharos lösztölgyes (*Acari tatarico - Quercetum pubescenti-roboris*) egykoron gazdagon nőhetett a déli oldalakon. A hegy eredeti erdőtársulása a kontinentális jellegű molyhos tölgyes (*Corno-Quercetum pubescenti-petrae-cerris*) csak a hegy északi oldalán díszlik. A délnyugati lejtőkön, ahol a lösz találkozik az andezittel, még fellelhetők az *Amygdaletum nanae* állományok.

1. ábra. A Sár-hegy földrajzi elhelyezkedése a Mátra-hegység előterében.

Az eredeti, legkiterjedtebb gyeptársulás a Diplachno-Festucetum sulcatae subcarpaticum napjainkra már átalakult Cynodonti-Festucetum pseudovinae-vá, amely a helytelen legeltető állattartásnak a következménye. A Diplachno-festucetum sulcatae társulás maradványok őrzik a ponto-pannoniai Lathyrus pellescens (MB) C. KOCH-ot és a szubmediterrán Plantago argentea CAIX.-t. Az előbbi sztyep-rétek rovására a mérsékelt fajszerű Cynodonti-Festucetum pseudovinae fokozatosan teret hódít, nem kevésbé a szőlőkultúrákban növekvő Amarantho-Chenopodietum albi portolacetosum gyomtársulás is (MÁTHÉ & KOVÁCS, 1962).

A Sár-hegyi vegetáció sokszínűségét csak fokozzák azok az üde rétek, amelyek átmenetet képeznek az üde hegyirétek és a mocsárrétek között. Ezek a társulások kedveznek a hygrophil lepkéfajok megjelenésének (pl. Lycaena dispar HAW., Idaea biselata HUFN., Athetis pallustris HBN., Mythimna pudorina DEN. & SCHIFF., Orthonama vittata BKH.).

2. ábra. A távolban a Mátra vonulatai. Balra Corno-Quercetum, jobbra Abasár felett a kőfolyás-ig felhatoló szőlőkultúra, középen Diplachno-Festucetum sulcatae társulás Stipa stenophylla-val.

3. ábra. A Sár-hegyi Szent Anna-tó Pragmition-Magnocarition társulással.

4. ábra. Diplachno-Festucetum sulcatae társulás Plantago argentea maradványa

5. ábra. Cynodonti-Festucetum pseudovinae társulás a Sár-hegy keleti lejtőjén

6. ábra. Átalakuló táj a Sár-hegy keleti előterében. A távolban külszíni bányaművelés.

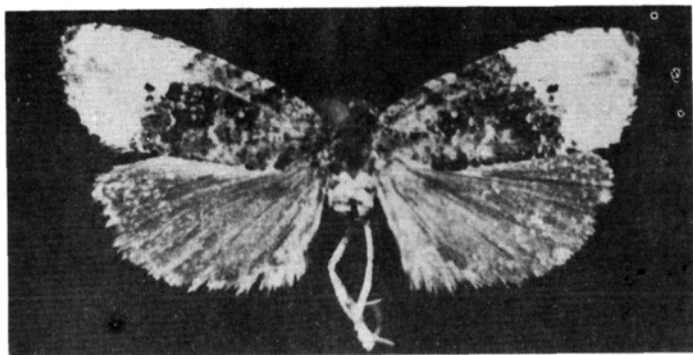
A MÁTRA-HEGYSÉG FAUNÁJÁRA ÚJ FAJOK

1. *Rebelia plumella* OCHSENHEIMER, 1810 (syn.: *herrichiella* STRAND, 1912; *bavarica* WEHRLI, 1926): A szubmediterrán jellegű, száraz biotópok lakója. Magyarországon feltehetőleg "ősmátrai" elem. GOZMÁNY (1965, p. 190) a faj leírójaként Herrich-Schäffert jelöli meg, ugyanakkor a szinonimaként zárójelben lévő *R. surientella* BRUAND, 1858 önálló faj, s a *suriens* MILLIERE, 1865 pedig szinonimája.

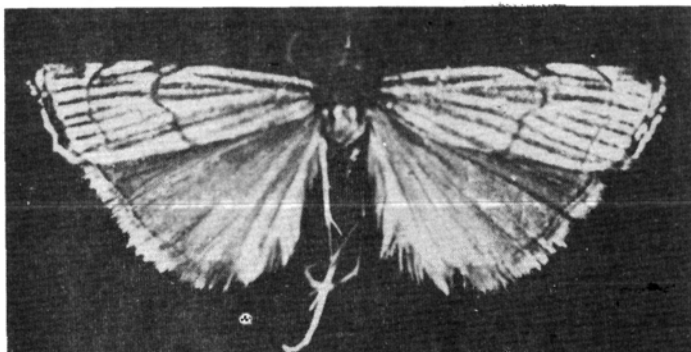
2. *Rebelia hungarica* MEIER: Gozmány (1965) szerint az ország egész területéről ismert. Jablonkay (1972) faunalistájában még nem említi.

3. *Hedya nubiferana* HAWORTH, 1811 (syn.: *variegana* HÜBNER, 1799 nec DENIS & SCHIFFERMÜLLER, 1775): Armeniában, Kisázsiaiában valamint Európában (diszjunkt) elterjedt. Főleg erdőssztyeppéken és gyümölcsösökben gyűjtötték. Az imágó júniustól augusztusig repül.

4. *Crysocrambus cratellus stachiellus* TOLL, 1938: TOLL a *stachiellus* -t eredetileg önálló fajnak írta le (Ann. Mus. Zool. Polon. 13: 206). Az irodalmi adatok szerint a ssp. *stachiellus* TOLL Sareptától a Balkánon és Közép-Európán át Franciaországig ismert, ahol a ssp. *alpinus* BLESZYNSKI, 1958 repül. A faj morfológiailag igen hasonlít a *Crysocrambus linetella* FABRICIUS, 1781-hez (syn.: *cassentinellus* HERRICH-SCHAFFER, 1848), de mindkét ivar genitália struktúrája jelentősen eltérő. GOZMÁNY (1963) szerint a *cratellus* Magyarországon mindenütt gyakori. A nemeztani alfaj és a ssp. *stachiellus* hazai areája ennek ellenére nem ismert. Májustól júliusig repül (HANNEMANN, 1964).

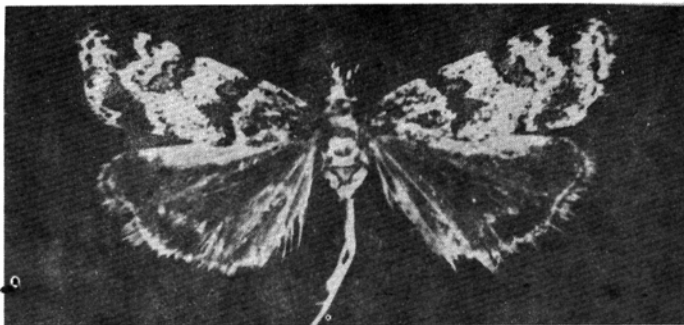

7. ábra. *Hedya nubiferana* HAW. ♂

8. ábra. *Crysocrambus cratellus stachiellus* TOLL ♂

5. *Scoparia pyralella* DEN. & SCHIFF. 1775 (syn.: *aundinata* Thunberg, 1792; *dubitalis* Hübner, 1796): A Svédországból leírt faj (typus: Zool. Inst. Univ. Uppsala) főleg Közép- és Dél-Európában elterjedt. A *pyralella* változatok morfológiailag szinte meglepetésszerűen hasonlítanak

9. ábra. Scoparia pyralella THNG. ♂.

nak a Scoparia ingratella ZELLER, 1846 példányokhoz. A Bécsi-medencéből leírt ingratella első-sorban az Alpok vidékén ismert. A hím valójában az uncusa nyújtottabb, s az aedoeagusban 2-3 erőteljes és több apró cornutus van. A nősténynél a ductus bursae hosszú és keskeny. A pyralella valójában rövidebb, a costa domború, az apex lekerekítettebb. Az aedoeagusban fokozatosan megnövekedett, sok vékony cornutus található. A ductus bursae erősen sklerotizált.

6. Lycaeides idas LINNAEUS, 1761 (syn.: argus DEN. & SCHIFF., 1775 nec LINNAEUS, 1758; leodorus ESPEY, 1782; acreon FABRICIUS, 1787; amphion FABRICIUS, 1793; argyrogonom auct.): Polycentrikus-holopalearktikus, politipikus faj (VARGA, 1977). Magyarországon csak szórványos gyűjtési adatai ismertek, főleg középhegységekből. Részletes elterjedése csak a gyűjtmények Lycaeides argyrogonom BERGRASSER, 1779 anyagának revíziója után állapítható meg. Mint a szinonimák sora is mutatja a Magyarországról kimutatott acreon nem alfaj, tehát a hazai populációk mikroszisztematikai elemzése újból szükségesnek látszik (v.ö. SZABÓ, 1956).

7. Jodis putata LINNAEUS, 1758: Japántól (ssp. orientalis WEHRLI, 1923) Szibérián és Armenián át Európáig ismert. Szovjetunióban csak Uraltól nyugatra gyakori. Szibériában rendkívül lokális és hatalmas területekről hiányzik. Ismert a Léna középső folyásánál, a Bajkál- és Szaján-hegységekben és az Irtysz mentén. Az európai részen, a Kola-félszigeten az északi sarkkört is átlépi. Közép-Európában a mesophil erdőkben gyakori. Részletes magyarországi elterjedése még nem ismert ugyanis a közelrokon fajokkal könnyen felcserélhető. A problémával KOVÁCS (1953) már korábban foglalkozott. Májustól Julius közepéig repül (FORSTER & WOHLFAHRT, 1981). Tápnövénye: Vaccinium-félék.

8. Scopula flaccidaria ZELLER, 1852: Dzsungariától Észak-Iránon át Európában sokfelé gyűjtöttek. Magyarországon nem ritka, de egyes területekről (Somogyi-dombság, Hegyhát stb.) még nincsenek adatok. Két nemzedékes faj: V-IX-ig.

9. Idaea vulpinaria HERRICH-SCHAEFFER, 1851: Elterjedési adatai főleg a nyugat-palearktikumból ismertek, a távolkeleti közlések bizonytalanok. Magyarországon csak újabban vált ismertté (FAZEKAS, 1979). Bizonyító példányok eddig csak a Bakonyból, a Gödöllői-dombságról és a Sár-hegyről vannak.

10. Idaea biselata HUFNAGEL, 1767 (syn.: bisetata Rottenburg, 1777; shimizuensis Matsumura, 1925; invalida Inoue, 1943): A japán szigetektől Szahalinon, Kóréán és Kínán át Európáig elterjedt. Magyarországon júniustól szeptemberig a nedves ligetekben és lápréteken repül.

11. Idaea subsericeata HAWORTH, 1809: Expanzív, holomediterrán faunaelem, amely keleten Közép-Ázsiáig hatol. Magyarországon a nyugati országrészben gyakoribb, keleten szórványos. Az ERTI fénycsapdája Gyöngyösön fogta (publikálatlan adat). Májustól augusztusig két nemzedékben repül.

12. Perizoma affinata STEPHENS, 1831: PROLA és RACHELI (1980) szerint európai faj, amely már Kelet-Európából hiányzik (?). Magyarországon lokális és ritka faj. KOVÁCS (1953) három évtizeddel ezelőtt még csak soproni lelőhelyét ismertette. Az irodalmi adatok alapján a nyár elején és végén 1-1 generációja van.

13. Eupithecia laquaearia HERRICH-SCHAEFFER, 1848: Holomediterrán faunaelem. Magyarországon a középhegységeken Nyugat- és Dél-Dunántúlon lokális és ritka. Az ERTI mátraházi fénycsapdája szintén gyűjtötte (publikálatlan adat).

14. Ennomos quercaria HÜBNER, 1813: Szubmediterrán, molyhostölgyes faunaelem. Magyarországon a középhegységek déli lejtőin illetve a Mecsekben fogták.

15. Cerapteryx graminis LINNAEUS, 1758: Szibíriai faunaelem. Hernyója a Gramineae-féléket fogyasztja. Hazánkban újabban a középhegységek több pontján, s szóróványosan az Alföld északi peremén gyűjtötték.

16. Orthosia opima HÜBNER, 1809: Szibíriai, euryök, polyfág faj. Kelet-Európában főleg lombfogyasztó (Quercus, Salix, Vaccinium, Calluna stb.) míg Nyugat-Európában légyszárúakon is megfigyelték (Salix, Betula, Prunus, Genista, Senecio, Cynoglossum, Ammophila). Hazánkban az Alföldön és a dombvidékeken szóróványos, a középhegységekben gyakoribb.

17. Calophasia platyptera ESPER, 1788: Holomediterrán, Dél-Európában több alfajra (subalbida STAUDINGER, 1901: albina DUPONCHEL, 1842 stb.) osztható polytipikus faj. Magyarországon elsősorban a Dunántúlon elterjedt.

18. Simyra nervosa DEN. & SCHIFF. 1775: Nyugatpalearktikus, ugynevezett "ösmátrai" faunakomponens (VARGA, 1963). Szinte az egész ország területéről ismert, de sehol sem gyakori.

19. Cosmia diffinis LINNAEUS, 1767: Elterjedése: Elő- és Kisázsia, Európa, azonban sok helyről még nem mutatták ki (pl. Görögország, Belorusszia stb.). Magyarországon lokális faj. Tápnövényei: Ulmus és különböző cserjék.

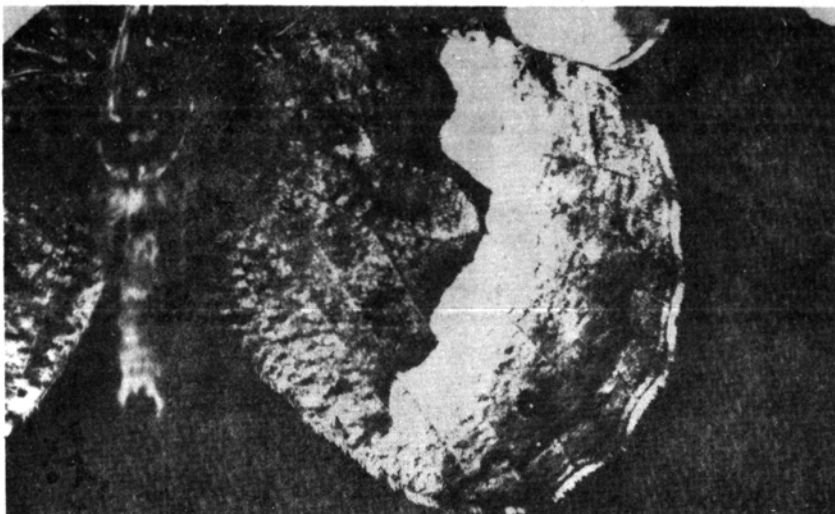
20. Photodes pygmaea HAWORTH, 1809: Az Amur-vidékétől Európán át Algériáig Carex, Glyceria és Poa-féléken él. Magyarországon nem ritka.

21. Calyptra thalictri BORKHAUSEN, 1790: Japántól Kóreán, az Amur-Ussuri-vidéken, Turkesztánon át egészen Spanyolországig keskeny sávban elterjedt. GOZMÁNY (1970) még csak hat hazai populációját ismertette. Nem ritka a Dél-Dunántúlon, de a Duna-Tisza közén is gyűjtötték.

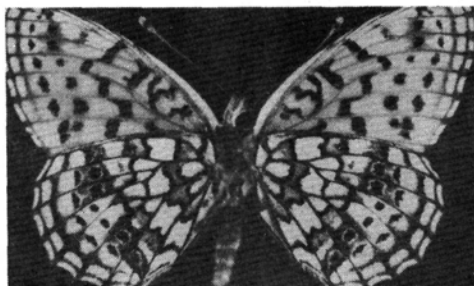
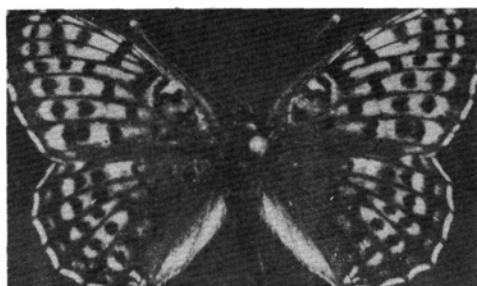
MEGJEGYZÉS: a Mátfa faunájára új fajok gyűjtési adatai a fajlistában kerülnek feldolgozásra. A fajlistában a zárójelben lévő számok a gyűjtött példányok egyedszámát jelentik.

TÖRLÉS A MÁTRA LEPKEFAUNÁJÁBÓL

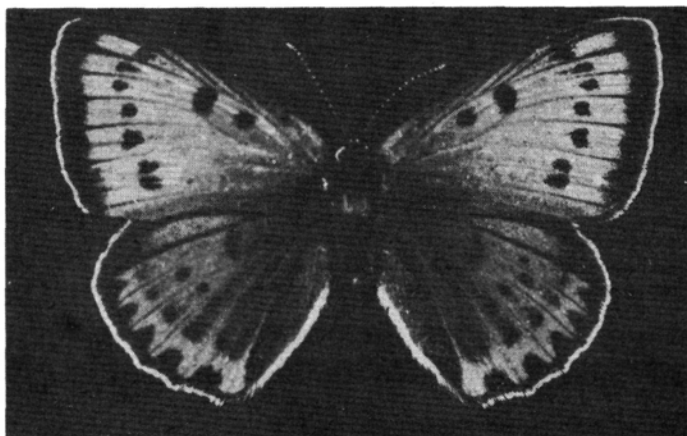
Pyrgus (Scelotrix) fritillarius fritillarius PODA, 1761 (Locus typicus: Graz; syn.: fritillum DEN. & SCHIFF. 1775; major FABRICIUS, 1787; carthami HÜBNER, 1813): JABLONKAY (1972) szerint a Mátrában a ssp. valeisaca MABILLE, 1876 (Bull. Soc. Ent. France, 5: 214) repül. A valeisaca Magyarországon nem él. Bizonyító példányok Valisból, Olaszországból és Ausztriából vannak.

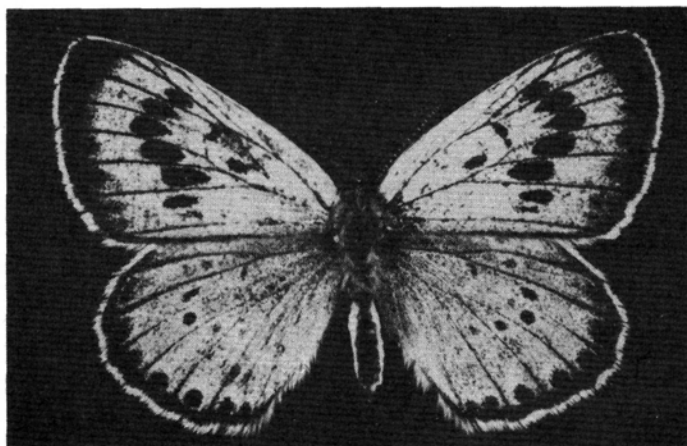
10. ábra. Hipparchia fagi SCOP. ♂ (a hátsó szárny alsó oldala).

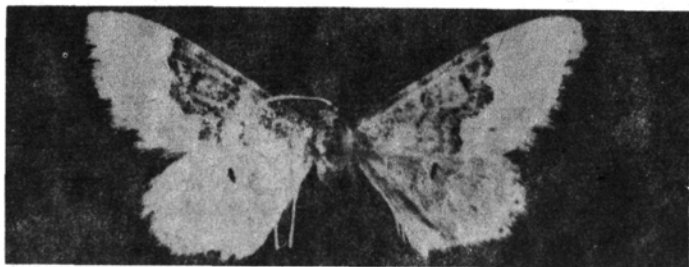
11. ábra. Brenthis hecate DEN. & SCHIFF. ♂ (fent a szárnyak felszíne alul fonák látható).

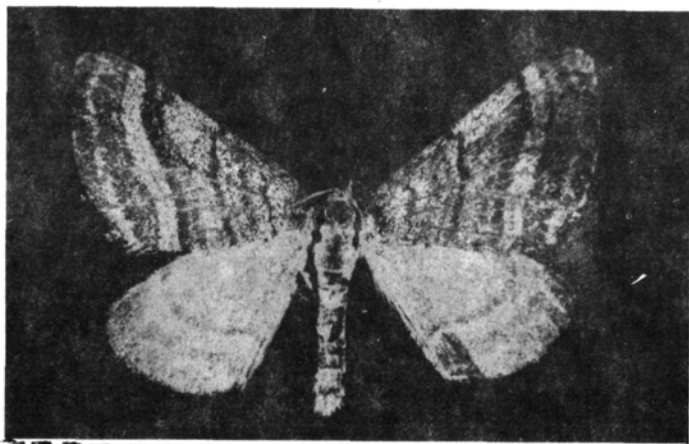
12. ábra. Lycaena dispar HAW. ♀ (ssp. ?).

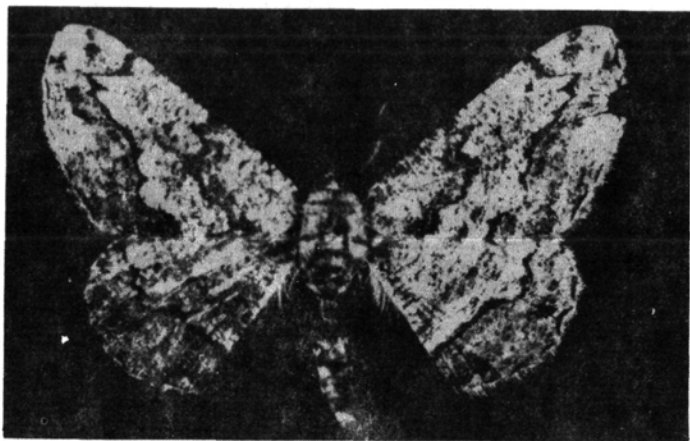
13. ábra. Maculinea arion L. ♀ (ssp. ?).

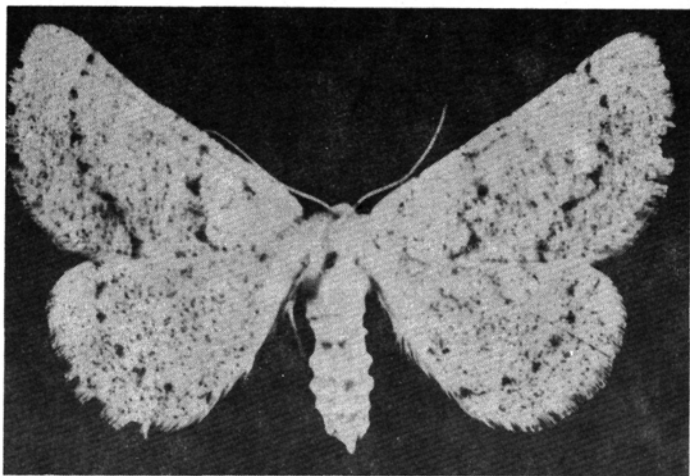
14. ábra. Idaea vulpanaria H. -SCH. ♂

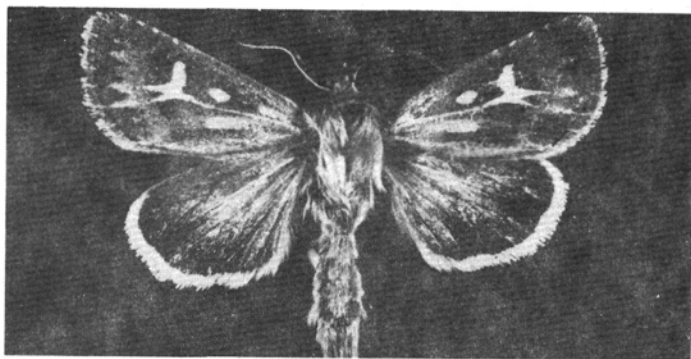
15. ábra. Scotopteryx coarctaria DEN. & SCHIFF. ♂

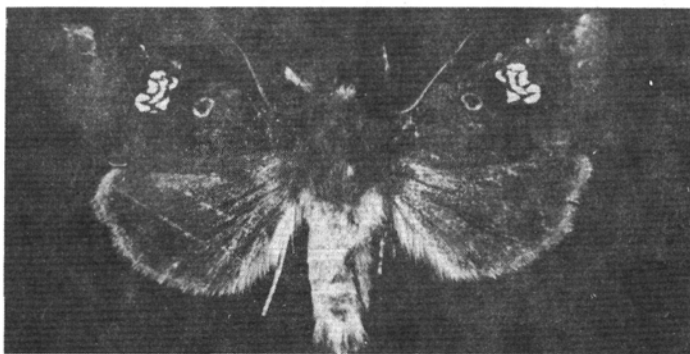
16. ábra. Synopsisia sociaria HBN. ♂

17. ábra. Dyscia conspersaria F. ♀.

18. ábra. Cerapteryx graminis L. ♂.

19. ábra. Amphipoea oculatea L. ♂ (ssp. ?).

FAJLISTA

HEPIALIDAE

Triodia sylvina L. - 1900. IX. 10. (1).

INCURVARIIDAE

Incurvaria masculinella DEN & SCHIFF - Jablonkay (1972): "musculella F."

COSSIDAE

Dyspessa ulula BKH. - 1980. VII. 1. (1); VI. 20. (1); VI. 10. (1).

ZYGAENIDAE

Adscita (Jordanita) globulariae HBN. - 1980. VI. 1-10. (17), VI. 11-20. (6), VI. 20-30. (24), VII. 1-10. (32).

Zygaena (Zygaena) viciae DEN. & SCHIFF. - 1980. VII. 3. (2).

Zygaena (Zygaena) lonicerae SCHEVEN - 1980. VII. 3. (3).

Zygaena (Agrumenia) loti DEN. & SCHIFF. - 1980. VII. 3. (1).

LIMACODIDAE

Apoda limacodes HUFN. - 1980. VI. 1-10. (2), VI. 21-30. (2), VII. 1-10 (1).

PSYCHIDAE

Rebelia plumella O. - 1980. VI. 12. (1). A Mátra-hegységre új.

Rebelia hungarica MEIER - 1980. VI. 16. (1). A Mátra-hegységre új.

Megalophanes viciella DEN. & SCHIFF. - 1980. VI. 11-20. (1).

TINEIDAE

Tinea (Acedes) trinotella THNBG. - Jablonkay (1972).

GRACILLARIIDAE

Caloptilia alchimiella SCOP. - Jablonkay (1972).

COLEOPHORIADAE

Coleophora flavipennella DUP. - Jablonkay (1972).

Coelophora virgatella Z. - Jablonkay (1972).

Coelophora astragalella Z. - Jablonkay (1972).

Coelophora striatipennella NYLANDER - Jablonkay (1972).

EPERMENIIDAE

Ochromolopis ictella HBN. - Jablonkay (1972).

YPONOMEUTIDAE

Yponomeuta ictella HBN. - Jablonkay (1972).

Eidophasia messingiella F. v. R. - 1980. VI. 18. (1).

DECOPHORIADAE

Itopeutis barbella F. - Jablonkay (1972): "Gaesa barbella Z."

Pleurota pyropella DEN. & SCHIFF. - Jablonkay (1972).

Depressaria albipunctella HBN. - Jablonkay (1972).

Agonopterix alstroemeriana CL. - Jablonkay (1972).

GELECHIIDAE

Anacampsis scintillella F. v. R. - Jablonkay (1972).

Stenolechia gemmella L. - Jablonkay (1972).

Teleiodes scriptella HBN. - Jablonkay (1972).

TORTRICIDAE

Cnephasia (Cnephasiella) icterana TR. - Jablonkay (1972).

Doloploca punctulana DEN. & SCHIFF. - Jablonkay (1972).

Acleris variegana DEN. & SCHIFF - Jablonkay (1972).

Olethreutes (Paracelypha) rivulana SCOP. - 1980. VI. 18 (1).
Eucosma hohenwartiana DEN. & SCHIFF. - Jablonkay (1972).
Eucosma mentzneriana TR. - Jablonkay (1972).
Eucosma (Phaneta) conterminana H.-SCH. - Jablonkay (1972).
Rhyacionia pinivora LIENIG & ZELLER - Jablonkay (1972).
Cydia (Grapholita) funebrana TR. - Jablonkay (1972).
Hedya nubiferana HAW. - 1980. VI. 19. (2). A Mátra-hegység új.
Latronympha strigana F. (= hypericana HBN.) - 1980. VI. 19. (1).

COCHYLIDAE

Eupoecilia angustana HBN. - Jablonkay (1972).
Proclidonia amiantana HBN. - Jablonkay (1972).
Cochylis posterana Z. - Jablonkay (1972).

PYRALIDAE

Crambus pascuella L. - 1980. VI. 18. (1), gen. praep. Fazekas I. Nr. 1664.
Crambus pratella L. - 1980. VI. 18. (2), gen. praep. Fazekas I. Nr. 1665.
Chrysocrambus cratellus stachilleus TOLL. - 1980. VI. 15. (1), gen. praep. Fazekas I. Nr. 1666.
A Mátra-hegység új.
Scoparia pyralella DEN. & SCHIFF. - 1980. VI. 15. (1), VII. 6. (8), gen. praep. Fazekas I. Nr. 1668. A Mátra-hegység új.
Pemelia formosa HAW. - Jablonkay (1972).
Sitochora verticalis L. - 1980. VI. 19. (1).
Microthrix similella ZCK. - Jablonkay (1972).
Trachonitis cristella HBN. - Jablonkay (1972).
Pempeliella ornatella DEN. & SCHIFF. - 1980. VI. 19. (1), gen. praep. Fazekas I. Nr. 1667.
Homoesoma nebulella DEN. & SCHIFF. - Jablonkay (1972).

PTERPHORIDAE

Leioptilus inulae Z. - Jablonkay (1972).

HESPERIIDAE

Thymelicus lineolus O. 1981. VI. 29-30. (2).
Spialia orbifer HBN. 1975. V. 27. (1), leg. Jablonkay.
Pyrgus fritillarius PODA 1981. VI. 29-30. (1), gen. praep. Fazekas I. Nr. 1658.

PAPILIONIDAE

Zerynthia polyxena DEN. & SCHIFF.

PIERIDAE

Colias australis VRTY. - 1980. VII. 3. (1), leg. Varga A.
Colias crocea GEOFF.
Pieris brassicae L. - 1980. VII. 3. (1), leg. Varga A.
Pieris rapae L. - 1981. VI. 29-30. (10).
Pieris napi L. 1980. VII. 3. (4), leg. Varga A.
Pontia daplidice L. 1981. VI. 29-30. (1).

NYMPHALIDAE

Mesoacidalia aglaja L. 1981. VI. 29-30. (3).
Brenthis daphne DEN. & SCHIFF. - 1980. VI. 26 (11), leg. Varga A.; 1981. VI. 29-30. (1).
Brenthis hecate DEN. & SCHIFF. - 1980. VI. 26. (7), leg. Varga A.; 1981. VI. 29-30. (14).
Melitaea didyma meridionalis STGR. 1981. VI. 29-30. (2).
Melitaea diamina LANG. 1980. VI. 26. (5), leg. Varga A., gen. praep. Fazekas I. Nr. 1669.
Melitaea cinxia L. - 1980. VI. 26. (1), leg. Varga A.
Mellicta athalia ROTT. - 1981. VI. 29-30. (3).

SATYRIDAE

Melanargia galathea L. - 1981. VII. 3. (2), leg. Varga A.; 1981. VI. 29-30. (5).
Hipparchia fagi SCOP. - 1981. VI. 29-30. (1).
Aphantopus hyperantus L. - 1980. VII. 3. (3), leg. Varga A.; 1981. VI. 29-30. (3).
Coenonympha pamphilus L. - 1980. VII. 3. (1), leg. Varga A.
Coenonympha arcania L. - 1980. VII. 3. (1), leg. Varga A.; 1981. VI. 29-30. (1).

Coenonympha glycerion BKH. - 1981. VII. 3. (1), leg. Varga A.
Pararge aegeria tircis BUTLER - 1981. VI. 29-30. (1).

LYCAENIDAE

Strymonidia spini DEN. & SCHIFF. - 1980. VII. 3. (1), leg. Varga A.; 1981. VI. 29-30. (1).
Lycaena dispar HAW. - 1980. VI. 26. (1), leg. Varga A.; 1981. VI. 29. (1).
Heodes virgaurae L. - 1981. VI. 29-30. (1).
Celastrina argiolus L. - 1981. VI. 29-30. (1).
Scoliantides orion PALLAS - 1980. VI. 26. (1), Varga A.
Maculinea arion L. - 1980. VII. 3. (3), leg. Varga A.; 1981. VI. 29-30. (1).
Lycaeides idas L. - 1980. VII. 5. (5), leg. Varga A.; gen. praep. Fazekas I. Nr. 1662. A Mátra-hegységre új.
Polyommatus icarus ROTT. - 1980. VII. 3. (4).

LASIOCAMPIDAE

Trichiura crataegi L. 1980. IX. 1-10. (7), 11-20. (4), 21-30. (2).
Eriogaster lanestris L.
Eriogaster catax L.
Malacosoma neustria L. - 1980. VI. 1-10. (3).
Malacosoma castrensis L. - 1980. VI. 1-10. (2).
Lasiocampa quercus L. - 1980. VIII. 1-10. (1), 11-20. (1).
Macrothylacia rubi L. - 1980. IV. 15-30. (1), V. 11-20. (3), VI. 1-10. (1), 11-20. (19), 21-30. (3), VIII. 11-20. (1), IX. 1-10. (4).
Gastropacha quercifolia L. - 1980. VIII. 1-10. (1), 11-20. (2).

LEMONIIDAE

Lemonia taraxaci DEN. & SCHIFF. - 1980. VIII. 11-20. (7), IX. 11-20. (2), 21-30. (2).

ATTACIDAE

Eudia pavonia L. - 1980. IV. 15-30. (2), V. 1-10. (1).

DREPANIDAE

Drepana binaria HUFN. - 1980. V. 21-31. (2), VI. 11-20. (4), VIII. 1-10. (10), 11-20. (2).
Drepana cultraria F. - 1980. IV. 15-30. (1), VIII. 1-10. (1).
Cilix glaucata SCOP. - 1980. V. 21-31. (5).

THYATIRIDAE

Cymatophorima diluta DEN. & SCHIFF. - 1980. IX. 1-10. (2), 11-20. (3).
Polyloca ridens F. - 1980. IV. 15-30. (5), V. 21-31. (1).

GEOMETRIDAE

Comibaena bajularia DEN. & SCHIFF. (= pustulata HUFN.) - 1980. VI. 1-10. (1), 11-20. (7).
Thetidia smaragdaria F. - 1980. VI. 1-10. (2), 21-30. (4), VII. 1-10. (1), IX. 11-20. (1).
Chlorissa viridata L. - 1980. IV. 15-30. (1), VI. 11-20. (7), 21-30. (3), VIII. 11-20. (5).
Thalera fimbrialis SCOP. - 1980. VII. 1-10. (2).
Jodis putata - 1980. VI. 1-10. (3), VIII. 1-10. (1). A Mátra-hegységre új.
Cyclophora albiocellaria HBN. - Jablonkay (1972).
Cyclophora annulata SCHULZE - 1980. V. 21-30. (1), VI. 11-20. (1), 21-30. (1).
Cyclophora ruficiliaria H.-SCH. - 1980. V. 21-31. (1), VI. 11-20. (4).
Cyclophora quercimontaria BASTELBERGER - 1980. VI. 11-20. (1), VIII. 1-10. (4).
Cyclophora punctaria L. - 1980. IX. 1-10. (1).
Cyclophora linearis HBN. - 1980. IV. 15-30. (1), VI. 21-30. (1).
Timandra griseata W. PET. - 1980. VI. 1-10. (2), VIII. 11-20. (2), IX. 11-20. (1).
Scopula immorata L. - 1980. VI. 10-20. (12), 21-30. (9), IX. 1-10. (2).
Scopula nigropunctata HUFN. - 1980. VI. 11-20. (1), 21-30. (2).
Scopoula virgulata DEN. & SCHIFF. - 1980. VI. 1-10. (3), 11-20. (4), 21-30. (8), VII. 1-10. (5), VIII. 11-20. (1), IX. 11-20. (1).
Scopula ornata SCOP. - 1980. VI. 11-20. (1), 21-30. (2), VII. 1-10. (1).
Scopula rubiginata HUFN. - 1980. VI. 1-10. (1), 11-20. (3), VIII. 1-10. (1), 11-20. (1).
Scopula marginipunctata GOEZE - 1980. VIII. 11-20. (2).
Scopula incanata L. - 1980. VIII. 11-20. (6), IX. 1-10. (2).
Scopula flaccidaria Z. - 1980. VI. 1-10. (2), 11-20. (10), 21-30. (6), VIII. 1-10. (1). A Mátra-hegységre új.

Idaea aureolaria DEN. & SCHIFF. - 1980. VI. 1-10. (6).
Idaea muricata HUFN. - 1980. VI. 1-10. (2), VIII. 1-10. (1).
Idaea vulpinaria H.-SCH. - 1980. VIII. 1-10. (1). A Mátra-hegységére új.
Idaea biselata HUFN. - 1980. VI. 11-20. (1). A Mátra-hegységére új.
Idaea dilutaria HBN. - 1980. VI. 1-10. (1).
Idaea humiliata HUFN. - 1980. VI. 1-10. (3), VII. 1-10. (3).
Idaea pallidata DEN. & SCHIFF. - Jablonkay (1972).
Idaea aversata L. - 1980. VI. 1-10. (6), 11-20. (1), 21-30. (1), VII. 1-10. (4), VIII. 1-10. (1), 11-20. (1).
Idaea rubraria STGR. - 1980. VI. 1-10. (2), gen. praep. Fazekas I. Nr. 1659.
Idaea deversaria H. -SCH. - 1980. VI. 1-10. (1), gen. praep. Fazekas I. Nr. 1660.
Rhodostrophia vibicaria CL. - 1980. VI. 1-10. (3), 11-20. (8), VII. 1-10. (2).
Cataclysmis rigulata HBN. - 1980. VI. 1-10. (1), 11-20. (3), VIII. 1-10. (3), 11-20. (2).
Scotopteryx moenata SCOP. - 1980. VIII. 11-20. (2), IX. 1-10. (1).
Scotopteryx coarctaria DEN. & SCHIFF. - 1980. VI. 11-20. (5).
Scotopteryx luridata HUFN. (= *plumbaria* F.) - 1980. VI. 11-20. (3).
Orthonama vittata BKH. - 1980. IX. 11-20. (1).
Catarhoe rubidata DEN. & SCHIFF. - 1980. VI. 21-30. (1), VII. 1-10. (1), VIII. 1-10. (1).
Catarhoe cuculata HUFN. - 1980. VI. 1-10. (2), 21-30. (2).
Epirrhoe alternata MÜLLER - 1980. VI. 1-10. (1), 11-20. (5), 21-30. (3), IX. 1-10. (1).
Epirrhoe rivata HBN. - 1980. VI. 11-20. (6), 21-30. (3), VII. 1-10. (2), VIII. 11-20. (1).
Costaconvexa polygrammata BKH. - 1980. VI. 1-10. (1), VII. 1-10. (2).
Campogramma bilineata L. - 1980. VII. 1-10. (2), VIII. 1-10. (1), 11-20. (1).
Cosmorhoe ocellata L. - 1980. VI. 11-20. (1), 21-30. (4), VIII. 11-20. (7), IX. 1-10. (1).
Eulithis mellinata F. - Jablonkay (1972).
Eulithis pyraliata DEN. & SCHIFF. - 1980. VI. 11-20. (4), VII. 1-10. (20).
Cidaria fulvata FORSTER - 1980. VI. 1-10. (3), 21-30. (10), VII. 1-10. (10).
Plemira rubiginata DEN. & SCHIFF. - 1980. VI. 11-20. (1).
Hydriomena furcata THNG. - 1980. VI. 1-10. (2).
Coenocalpe lapidata HBN. - 1968. X. 3. (1), leg. Jablonkay J.
Philereme vetulata DEN. & SCHIFF. - 1980. VI. 21-30. (5), VII. 1-10. (2).
Perizoma affinata STPH. - 1980. VIII. 1-10. (1). A Mátra-hegységére új.
Perizoma flavofasciata THNG. - 1980. VI. 1-10. (3), 11-20. (3), 21-30. (1), VII. 1-10. (1).
Eupithecia plumbeolata HAW. - 1980. VI. 1-10. (1).
Eupithecia linariata DEN. & SCHIFF. - 1980. VI. 11-20. (2).
Eupithecia laquearia H. -SCH. - 1980. VI. 11-20. (1). A Mátra-hegységére új.
Eupithecia venosata F. 1969. V. 23. (1), leg. Jablonkay J.
Eupithecia centaureata DEN. & SCHIFF. - 1980. VI. 11-20. (2), VIII. 1-10. (1).
Eupithecia absinthiata CL. - 1980. VIII. 1-10. (1).
Eupithecia orphnata BOHATSCH - 1980. VI. 11-20 (11), 20-30. (4).
Eupithecia euphrasiata H. -SCH. - 1980. IX. 1-10. (2).
Eupithecia ochridata PINKER - Jablonkay (1972).
Chloroclystis rectangulata L. - 1980. VI. 1-10. (1).
Aplocera plagiata L. - 1980. VI. 21-30. (2), IX. 21-30. (1).
Lithostege griseata DEN. & SCHIFF. (= *asianata* F.) - 1980. VIII. 1-10. (3).
Lithostege farinata HUFN. - 1980. VI. 1-10. (2).
Hydrelia flammeolaria HUFN. - 1980. VI. 21-30. (1).
Abraxas grossulariata L. - 1980. VI. 1-10. (15), VII. 1-10. (1), 1981. VI. 29. (1).
Abraxas sylvata SCOP. - 1980. VI. 1-10. (1).
Lomasipilis marginata L. - 1980. VI. 11-20. (1), 21-30. (1), VII. 1-10. (1).
Ligdia adustata DEN & SCHIFF. - 1980. VI. 11-20. (1), 21-30. (1), VIII. 1-10. (2), 11-20. (1), IX. 1-10 (1).
Semiothisa notata L. - 1980. VI. 21-30. (1), VII. 1-10. (1).
Semiothisa alternaria HBN. - 1980. VI. 11-20. (4).
Semiothisa liturata CL. - 1980. VI. 1-10. (1), 21-30. (1), VIII. 1-10. (1).
Semiothisa clathrata L. - 1980. V. 21-30. (1), VI. 1-10. (2), 11-20. (1), VII. 1-10. (1), VIII. 11-20. (4), IX. 1-10. (3).
Semiothisa glarearia BRAHM. - 1980. VI. 1-10. (1), 11-20. (2), VII. 1-10. (1).
Semiothisa artesiaria DEN. & SCHIFF. - 1980. VI. 1-10. (1), VIII. 1-10. (2).
Tephрина murinaria DEN. & SCHIFF. - 1980. VII. 1-10. (1).
Opisthographis luteolata L. - 1980. VI. 11-20. (1), VIII. 11-20. (1).
Epione repandaria HUFN. - 1980. VI. 1-10. (1).
Pseudopanthera macularia L. - 1980. VI. 11-20. (17), 21-30. (1).
Apeira syringaria L. - 1980. VI. 21-30. (1).
Ennomos autumnaria WERNEBURG - 1980. IX. 11-20. (1).

Ennomos erosaria DEN. & SCHIFF. - 1980. VI. 1-10. (1), VII. 1-10. (1), VIII. 11-20. (2), IX. 1-10. (1), 11-20. (1), 21-30. (1).
Ennomos quercaria HBN. - 1980. VII. 1-10. (3). A Mátra-hegységre új.
Selenia dentaria F. (= bilunaria ESP.) - 1980. V. 21-31. (1), VIII. 1-10. (1).
Ourapteryx sambucaria L. - 1980. VI. 21-30. (2).
Angerona prunaria L. - 1980. VIII. 1-10. (1).
Chondrosoma fiduciarium ANKER
Lycia hirtaria CL. - 1980. IV. 15-30. (1).
Lycia zonaria DEN. & SCHIFF. - 1980. IV. 15-30. (2).
Biston betularia L. - 1980. VI. 1-10. (1).
Synopsis sociaria HBN. - 1980. VI. 11-20. (1), VIII. 11-20. (5).
Peribatodes rhomboidaria DEN. & SCHIFF. - 1980. VI. 11-20. (7), 21-30. (21), VIII. 1-10. (1), IX. 1-10. (1).
Ascotis selenaria DEN. & SCHIFF. - 1980. VI. 11-20. (1), VIII. 1-10. (2), 11-20. (5).
Boarmia roboraria DEN. & SCHIFF. - 1980. VI. 11-20. (1).
Ectropis bistortata GOEZE - 1980. VI. 1-10. (1), 21-30. (3).
Lignyoctera fumidaria HBN.
Ematurga atomaria - 1980. VII. 1-10. (1).
Gabera pusaria L. - 1980. VI. 11-20. (1), VIII. 1-10. (1).
Lomographa bimaculata F. - 1980. VI. 11-20. (1).
Lomographa temerata DEN. & SCHIFF. - 1980. VI. 1-10. (1), 11-20. (1), 21-30. (1), VII. 1-10. (3).
Campaea margaritata L. - 1980. VI. 1-10. (1), 11-20. (2), 21-30. (5), VIII. 11-20. (1), IX. 1-10. (1).
Gnophos obscuratus DEN. & SCHIFF. - 1980. VIII. 11-20. (1).
Siona lineata SCOP. - 1980. V. 21-31. (3), VI. 11-20. (30), 21-30. (4).
Dyscia conspersaria F. - 1980. VI. 1-10. (4), 11-20. (2), 21-30. (1), VII. 1-10. (1).

SPHINGIDAE

Sphinx ligustri L. - 1980. VI. 1-10. (1), 11-20. (1), 21-30. (1), VIII. 1-10. (2).
Hyolicus pinastri L. - 1980. 1-10. (3).
Marumba quercus DEN. & SCHIFF. - 1980. VI. 11-20. (1).
Mimas tiliae L. - 1980. V. 21-31. (1), VI. 1-10. (1), 11-20. (1).
Smerinthus ocellata L. - 1980. V. 21-31. (1).
Laotloe populi L. - 1980. VI. 11-20. (1), IX. 1-10. (1).
Hyles euphorbiae L. - 1980. VI. 11-20. (1), 21-30. (3).
Deilephila porcellus L. - 1980. IV. 15-30. (2), V. 11-20. (2), 21-31. (36), VI. 1-10. (10), 21-30. (20), VII. 1-10. (1), VIII. 1-10. (3), 11-20. (1).

NOTODONTIDAE

Phalera bucephala L. - 1980. VI. 1-10. (1), 11-20. (1).
Peridea anceps GOEZE - 1980. IV. 15-30. (4), V. 21-30. (4), VI. 11-20. (1).
Spatalia argentina DEN. & SCHIFF. - 1980. VI. 1-10. (1), VIII. 1-10. (2).
Drymonia ruficornis HUFN. - 1980. IV. 15-30. (5), V. 11-20. (1), 21-31. (2).
Drymonia melagana GKH. - 1980. VI. 11-20. (1).
Harpyia milhauseri F. - 1980. VI. 1-10. (1).
Pterostoma palpina CL. - 1980. VI. 20-30. (1), VIII. 11-20. (1).

DILOBIDAE

Diloba caeruleocephala L. - 1980. IX. 21-30. (1).

LYMANTRIIDAE

Elkneria pudibunda L. - 1980. VI. 11-20. (1).
Arctornis l-nigrum MÜLLER - 1980. VI. 21-30. (1).
Lymantria dispar L. - 1980. VI. 21-30. (1), VIII. 1-10. (2), 11-20. (8), IX. 1-10. (2).

ARCTIIDAE

Atolmis rubricollis L. - Jablonkay (1972).
Cybosia mesomella L. - 1980. VI. 11-20. (2).
Pelosia muscerda HUFN. - 1980. VI. 11-20. (1), 21-30. (1).
Filema lutarella L. - 1980. VIII. 1-10. (1).
Filema pygmaeola DBLD. - 1980. VIII. 1-10. (4), IX. 1-10. (6).
Filema palliatella SCOP. - 1980. VIII. 11-20. (2).
Filema lurideola ZCK. - 1980. VI. 1-10. (20), VII. 1-10. (9).
Arctia villica L. - 1980. VI. 11-20. (5), 21-30. (1).

Ocnogyna parasita HBN. - 1980. V. 21-31. (1), VI. 21-30. (1), VIII. 11-20. (2).
Diacrisia sannio L. - 1980. VI. 11-20. (1), VIII. 11-20. (3).
Rhyparia purpurata L. - 1980. VI. 1-10. (20), VII. 1-10. (8).
Phragmatobia fuliginosa L. - 1980. VI. 1-10. (1), VIII. 1-10. (7), 11-20. (1). IX. 11-20. (1).
Phragmatobia caesarea GOEZE - 1980. VI. 11. (1).
Eucharia deserta BARTEL (= casta Esper nec Pallas) - 1980. IV. 15-30. (1), V. 21-31. (7), VI. 1-10. (1), 11-20. (25), 21-30. (7), VII. 1-10. (3).
Callimorpha quadripunctaria PODA - 1980. VIII. 11-20. (8), IX. 1-10. (2).

CTENUCHIDAE

Syntomis phegea L. - 1981. VI. 29-30. (3).
Dysauxes ancilla L. - 1980. VI. 1-10. (1).

NOLIDAE

Meganola kolbi DAN. - Jablonkay (1972).
Meganola albula DEN. & SCHIFF. - 1980. VI. 1-10. (3), VIII. 1-10. (1).
Nola cucullatella L. - 1980. VI. 1-10. (3).

NOCTUIDAE

Euxoa obelisca DEN. & SCHIFF. - 1980. VIII. 11-20. (1).
Euxoa tritici L. - 1980. VI. 1-10. (1).
Euxoa temera HBN. - 1980. IX. 11-20. (1).
Agrotis cinerea DEN. & SCHIFF. - 1980. V. 11-20. (1), 21-31. (2), VI. 11-20. (1).
Agrotis segetum DEN. & SCHIFF. - 1980. VII. 1-10. (2), VIII. 11-20. (1).
Agrotis clavis HUFN. - VI. 11-20. (1), VII. 1-10. (1), VIII. 1-10. (1).
Agrotis exclamationis L. - 1980. V. 21-31. (1), VI. 1-10. (2), 11-20. (20), 21-30. (10), VII. 1-10. (2).
Ochropleura plecta L. - 1980. V. 21-31. (1), VI. 1-10. (2).
Noctua orbona HUFN. - 1980. VII. 1-10. (1), gen. praep. Fazekas I. Nr. 1739.
Noctua janthina DEN. & SCHIFF. - 1980. VIII. 1-10. (1).
Epilecta linogrisea DEN. & SCHIFF.
Spaelotis ravidia DEN. & SCHIFF. - 1980. VIII. 1-10. (1).
Xestia c-nigrum L. - 1980. VI. 1-10. (1), 11-20. (2), VIII. 11-20. (1).
Xestia ditrapezium DEN. & SCHIFF. - 1980. VI. 21-30. (1), VII. 1-10. (1).
Xestia baja DEN. & SCHIFF. - 1980. VIII. 11-20. (1).
Xestia romboidea ESP. - 1980. VIII. 1-10. (1), 11-20. (1).
Xestia xanthographa DEN. & SCHIFF. - 1980. VIII. 11-20. (1).
Cerastis rubricosa DEN. & SCHIFF. 1980. IV. 15-30. (3), V. 1-10. (2).
Cerastis leucographa DEN. & SCHIFF. - Jablonkay (1972).
Mesogona oxialina HBN. - 1980. IX. 21-30. (1).
Polia nebulosa HUFN. - 1980. VI. 1-10. (4), 21-30. (1), VII. 1-10. (4), IX. 11-20. (2).
Pachetra sagittigera HUFN. - 1980. V. 21-31. (1).
Sideridis anapheles NYE (= evidens HBN.) - 1980. V. 21-31. (3), VI. 11-20. (6), 21-30. (1), VIII. 11-20. (2).
Sideridis albicolon HBN. - 1980. VI. 16. (1).
Heliophobos reticulata GOEZE - 1980. VI. 1-10. (3), VII. 1-10. (3).
Mamestra brassicae L. - 1980. VI. 11-20. (1), VIII. 1-10. (8), 11-20. (1).
Mamestra w-latinum HUFN. - 1980. VI. 11-20. (4), 21-30. (4), VII. 1-10. (1).
Mamestra suasa DEN. & SCHIFF. - 1980. VIII. 11-20. (1).
Hadena perplexa DEN. & SCHIFF. - 1980. VI. 11-20. (1).
Hadena luteago DEN. & SCHIFF. - 1980. VI. 1-10. (6), 11-20. (2), 21-30. (3), VII. 1-10. (1).
Hadena bicruris HUFN. - 1980. VI. 1-10. (1).
Eriopygodes imbecilla F. - 1980. VI. 14. gen. praep. Fazekas I. Nr. 1747.
Cerapteryx graminis L. - 1980. VII. 1-10. (1), VIII. 1-10. (1). A Mátra-hegységre új.
Tholera cespitis DEN. & SCHIFF. - 1980. VIII. 1-10. (9), 11-20. (2), IX. 11-20. (4).
Tholera decimalis PODA - 1980. IX. 1-10. (2).
Egira conspiciellaris L. - 1980. IV. 15-30. (2), V. 1-10. (1), 21-31. (1).
Orthosia cruda DEN. & SCHIFF. - 1980. IV. 15-30. (50), V. 1-10. (7).
Orthosia miniosa DEN. & SCHIFF. - 1980. IV. 15-30. (9), V. 1-10. (1).
Orthosia opima HBN. - 1980. IV. 15-30. (1). A Mátra-hegységre új.
Orthosia gracilis DEN. & SCHIFF. - 1980. IV. 15-30. (5).
Orthosia stabilis DEN. & SCHIFF. - 1980. IV. 15-30. (4), V. 1-10. (1).
Orthosia incerta HUFN. - 1980. IV. 15-30. (4), V. 1-10. (2).
Orthosia gothica L. - 1980. IV. 15-30. (8).

Perigrapha i-cinctum DEN. & SCHIFF.
Mythimna turca L. - 1980. VI. 1-10. (1).
Mythimna conigera DEN. & SCHIFF. 1980. VI. 1-10. (3), VII. 1-10. (1), VIII. 1-10. (5).
Mythimna ferrago F. - 1980. IX. 1-10. (1).
Mythimna albipuncta DEN. & SCHIFF. - 1980. VI. 11-20. (7), 21-30. (8), VII. 1-10. (1), VIII. 1-10. (1), 11-20. (6), IX. 11-20. (2).
Mythimna pudorina DEN. & SCHIFF. - 1980. VI. 21-30. (1).
Mythimna straminea TR. - 1980. VI. 1-10. (1).
Mythimna pallens L. - 1980. VI. 11-20. (1), VIII. 11-20. (10), IX. 1-10. (1).
Mythimna l-album L. - 1980. VI. 1-10. (1), IX. 11-20. (1).
Cucullia argentea HUFN.
Cucullia obratica L. - 1980. VI. 11-20. (1), 21-30. (1), VII. 1-10. (1), VIII. 1-10. (1).
Cucullia absintii L. - 1970. VII. 29. leg. Jablonkay J.
Calophasia lunula HUFN. - 1980. IV. 15-30. (2), V. 21-31. (1), VI. 11-20. (5), 21-30. (1), VIII. 1-10. (2), 11-20. (1).
Calophasia platyptera ESP. - 1980. VI. 11-20. (1). A Mátra-hegységre új.
Episema glaucina ESP. - 1980. IX. 1-10. (5), 11-20. (10).
Episema scoricea ESP. - 1980. IX. 11-20. (5).
Lithophane ornitopus HUFN. - 1980. IV. 15-30. (1).
Xylena vetusta HBN. - Jablonkay (1972).
Thecophora fovea TR.
Allophyes oxyacanthae L. - 1980. IX. 21-30. (2).
Valeria oleaginea DEN. & SCHIFF. - Jablonkay (1972).
Dichonia aprillina L.
Dichonia aeruginea L.
Dryobotodes eremita F. (= protea DEN. & SCHIFF.) 1980. IX. 21-30. (1).
Ammoconia caecimacula DEN. & SCHIFF. - 1980. IX. 11-20. (3), 21-30. (1).
Eupsilia transversa HUFN. - 1980. IX. 21-30. (1).
Jodia croceago DEN. & SCHIFF. - Jablonkay (1972).
Conistra vaccinii L. - 1980. IV. 15-30. (5), V. 1-10. (1), IX. 21-30. (2).
Conistra fragariae ESP. 1970. IV. 10. (1), leg. Jablonkay J.
Agrochola circellaris HUFN. - 1980. IX. 11-20. (1), 21-30. (4).
Agrochola lota CL.
Agrochola nitida DEN. & SCHIFF. - 1980. IX. 1-10. (1), 11-20. (1).
Agrochola helvola L. - 1980. IX. 21-30. (5).
Agrochola humilis DEN. & SCHIFF. - 1980. IX. 11-20. (1), 21-30. (1).
Agrochola litura L. - 1980. IX. 1-10. (1), 11-20. (1), 21-30. (1).
Agrochola lychnidis DEN. & SCHIFF. - 1980. IX. 21-30. (1).
Atethmia centrago HAW. (= xarempelina sensu HBN.) - Jablonkay (1972).
Xanthia fulvago CL. - 1980. IX. 21-30. (1).
Simyra nervosa DEN. & SCHIFF. - 1980. VIII. 1-10. (1). A Mátra-hegységre új.
Acronicta (Viminia) auricoma DEN. & SCHIFF. - 1980. VIII. 1-10. (3).
Craniophora ligustri DEN. & SCHIFF. - 1980. VI. 11-20. (4), 21-30. (2).
Cryphia (Bryophila) raptricula DEN. & SCHIFF. - 1980. VIII. 1-10. (1).
Amphipyra tragopoginis CL. - 1980. VIII. 1-10. (4).
Trachea atriplicis L. - 1980. VI. 21-30. (1).
Eucarta amethystina HBN.
Eucarta virgo TR.
Enargia abluta HBN.
Dicycla oo L. - 1980. VI. 1-10. (2), 21-30. (5), VII. 1-10. (3).
Cosmia diffinis L. - 1980. VIII. 1-10. (1). A Mátra-hegységre új.
Cosmia (Calymnia) trapezina L. - 1980. VI. 1-10. (2), VIII. 1-10. (5), 11-20. (6).
Actinotia hyperici DEN. & SCHIFF. - 1980. VIII. 11-20. (2).
Apamea monoglypha HUFN. - 1980. VII. 1-10. (1).
Apamea sordens HUFN. - 1980. V. 21-30. (1), VI. 21-30. (2).
Oligia strigilis L. - 1980. VI. 1-10. (2), 11-20. (2), 21-30. (5), VII. 1-10. (1).
Oligia latruncula DEN. & SCHIFF. - 1980. VI. 1-10. (3), 11-20. (8), 21-30. (14).
Mesoligia fruncula DEN. & SCHIFF. - 1980. VI. 1-10. (1), VII. 1-10. (4), VIII. 11-20. (1).
Photodes fluxa HBN. - 1980. VI. 1-10. (1), 21-30. (1).
Photodes pygmina HAW. - 1980. VI. 1-10. (1). A Mátra-hegységre új.
Luperina testacea DEN. & SCHIFF. - 1980. VIII. 11-20. (1), IX. 21-30. (1).
Amphipoea oculatea L. - 1980. VIII. 1-10. (5), 11-20. (11), IX. 1-10. (2).
Calamia tridens HUFN. 1980. VIII. 1-10. (1), 11-20. (10); IX. 1-10. (1).
Nonagria typhae THBG.
Phragmatiphila nexa HBN.
Arcanara sparganii ESP.
Rhizodra lutosa HBN.
Sedina buettneri HERRING

- Charanyca trigammica HUFN. - 1980. VI. 11-20. (1), 21-30. (1), VII. 1-10. (1).
Hoplodrina alsines BRAHM - 1980. VI. 1-10. (6), VII. 1-10. (5), VIII. 1-10. (10), 11-20. (10), IX. 1-10. (2).
Hoplodrina blanda DEN. & SCHIFF. - 1980. VIII. 1-10. (1).
Hoplodrina superstes O. - 1980. VI. 1-10. (1).
Atypha pulmonaris ESP. - 1980. VI. 1-10. (2), 11-20. (2), 21-30. (1).
Caradrina morpheus HUFN. - 1980. VI. 21-30. (2).
Caradrina clavipalpis SCOP. - 1980. VIII. 1-10. (1), IX. 1-10. (1).
Chilodes maritimus TAUSCHER - 1980. VI. 11-20. (1), VIII. 11-20. (1).
Athetis gluteosa TR. - 1980. VI. 21-30. (1).
Athetis pallustris HBN. - 1980. VI. 11-20. (2), VIII. 1-10. (1).
Athetis furvula HBN. - 1980. VIII. 11-20. (1).
Elaphria venustula HBN. - 1980. VI. 21-30. (1), VII. 1-10. (3).
Pyrrhia purpurina ESP. - 1980. VI. 11-20. (1).
Pyrrhia umbra HUFN. - 1980. VII. 1-10. (1).
Axylla putris L. - 1980. VI. 21-30. (1), VIII. 1-10. (1).
Calymma communimacula DEN. & SCHIFF. - 1980. VIII. 1-10. (1).
Lithacodia pygarga HUFN. - 1980. VI. 1-10. (1), 11-20. (1), VII. 1-10. (1).
Lithacodia deceptor SCOP. - 1980. V. 21-31. (1), VI. 11-20. (2), VII. 1-10. (2).
Deltotes candidula DEN. & SCHIFF. - 1980. VIII. 1-10. (1).
Emmelia trabalis SCOP. - 1980. VI. 1-10. (2), 11-20. (3), 21-30. (1), VIII. 1-10. (1), 11-20. (3).
Bena prasinana L. - 1980. V. 21-31. (1), VI. 1-10. (1), 11-20. (1), VIII. 1-10. (2).
Pseudoipsis fagana F. - 1980. VI. 1-10. (1).
Abrostola triplasia L. - 1980. VI. 21-30. (2).
Abrostola saclepiadis DEN. & SCHIFF. - 1980. VI. 11-20. (3).
Diachrysia chrysis L. - 1980. VI. 11-20. (3), VIII. 11-20. (1).
Macdunnoughia confusa STEPHENS - 1980. VI. 1-10. (1), 21-30. (1), VIII. 1-10. (1).
Autographa gamma L. - 1980. VII. 1-10. (1), VIII. 1-10. (1).
Catocala nymphagoga ESP. - 1980. VI. 1-10. (1), VIII. 1-10. (2).
Ephesia diversa GEYER
Minucia lunaris DEN. & SCHIFF. - 1980. IV. 15-30. (1), V. 21-30. (1), VI. 11-20. (4).
Aedia funesta ESP. - 1980. VI. 21-30. (1), VII. 1-10. (1), VIII. 11-20. (1).
Tyta luctuosa DEN. & SCHIFF. - 1980. VI. 1-10. (2), 11-20. (4), 21-30. (3), VIII. 1-10. (1), 11-20. (5).
Lygephila viciae HBN. - 1980. VI. 11-20. (1), VII. 1-10. (1), VIII. 11-20. (1).
Calyptra thalictri BKH. - 1980. VIII. 10. (1). A Mátra-hegységre új.
Colobochyla salicalis DEN. & SCHIFF. - 1980. VI. 11-20. (1).
Phytometra viridaria CL. - 1980. VI. 1-10. (2), 11-20. (1), 21-30. (1), VIII. 1-10. (4), 11-20. (1).
Rivula sericealis SCOP. - 1980. VI. 11-20. (2), VIII. 1-10. (1), 11-20. (2).
Polypogon tentacularia L. - 1980. VI. 21-30. (3).
Herminia tarsicrinalis KNOCH. - 1980. VI. 11-20. (2), VIII. 1-10. (4), 11-20. (1).
Paracolax derivalis HBN. - 1980. VI. 21-30. (1).
Hypena proboscidalis L. - 1980. VIII. 1-10. (1).

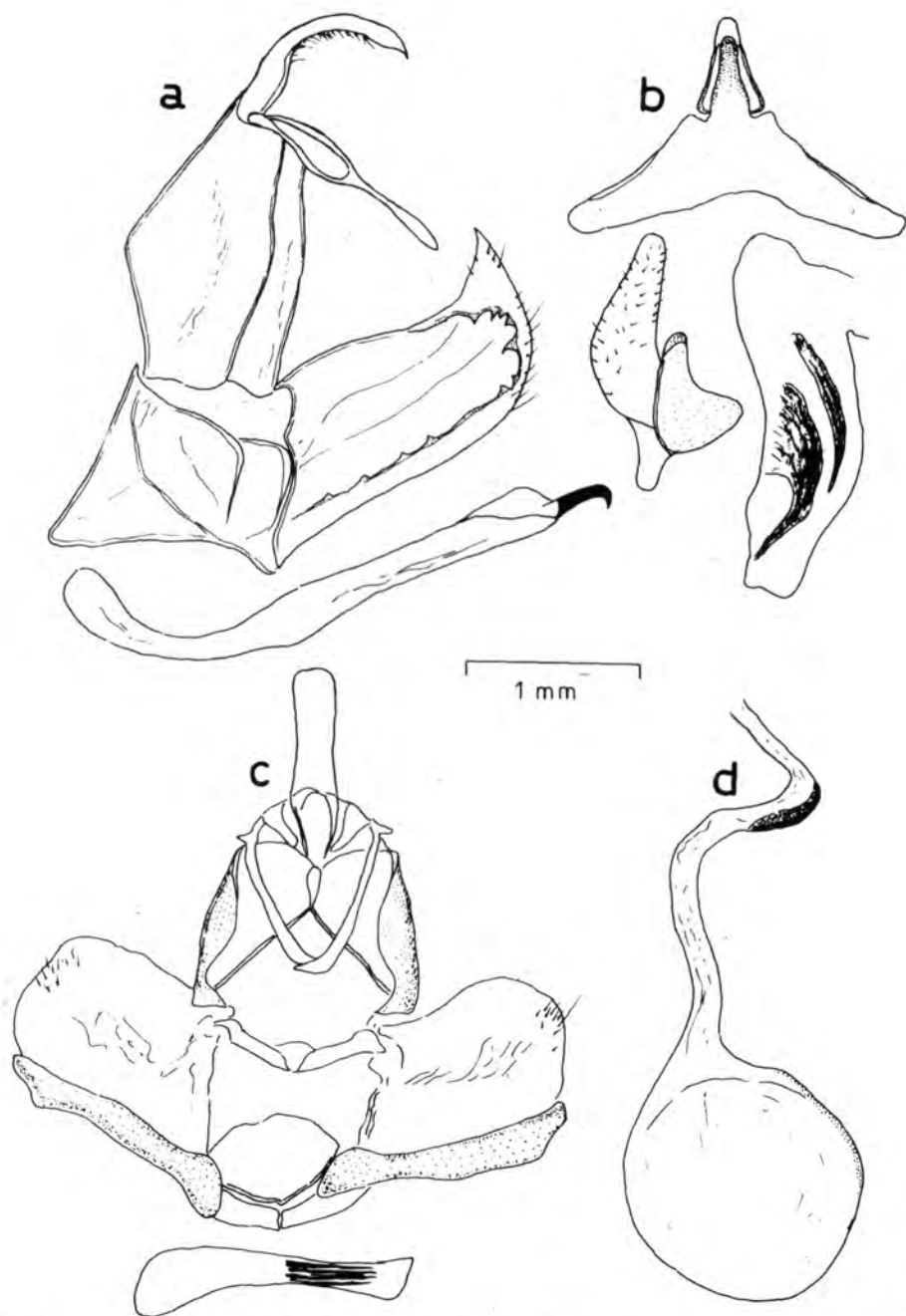
ÖSSZEFOGLALÁS

A gyöngyösi Sár-hegyről eddig 394 faj jelenléte bizonyítható, s ebből 21 faj a Mátra-hegység faunájára is újnak bizonyult. A kvalitatív és kvantitatív vizsgálatok gyakorlatilag csak egyetlen év (1980) gyűjtési eredményeire alapozódnak. Az egyéb adatok csak az alkalmi gyűjtésekből származnak.

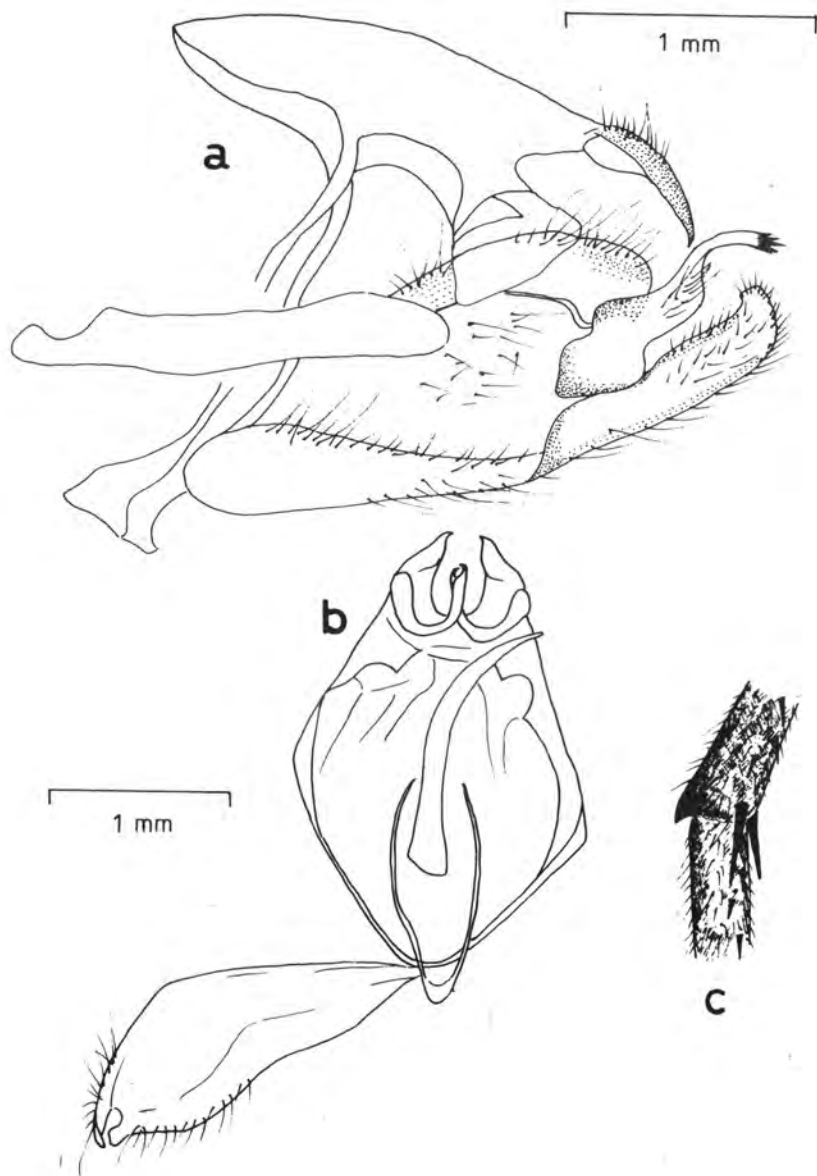
A Mátra Múzeum anyagi támogatásával egy normál égős fénycsapda működött a Pipis-hegven, április 15-től szeptember 30-ig. A begyűjtött anyagot dekádonként dolgoztam fel. Bár a jelen tanulmány a hegy lepkéfaunájának csupán alapvetésére vállalkozott a kevés számú gyűjtés miatt, mégis a következőkben egy rövid öko-faunisztikai elemzésre is kitérek.

I. A Sár-hegy szinte egy "xerotherm ökológiai szigetként" emelkedik ki a Mátra déli előterében. A bevezetésben más vázolt kedvező környezeti viszonyok hatására több olyan nyugat-palearktikus lepkefaj telepedett meg, amelyek a legmagasabb magyar hegységben már nem vagy igen ritkán fordulnak elő. A pontusi sztyepp elemek közül kiemelkedik a Chondrosoma fiduciarum ANKER és a Lignyopecta fumidaria HBN. jelenléte. A homoki területek jelzik a pontusi psammophil fajok (Hadena perplexa DEN. & SCHIFF., Cucullia argentea HUFN. stb.) felhúzódása a Sár-hegy lejtőire.

A korábbi kutatások szerint (VARGA, 1964) úgy tartották, hogy több "ősmátrai" faunakomponens (pl. Dyscia conspersaria DEN. & SCHIFF.) areája a Duna vonalában megszakad, s csak az Észak-borsodi-karsztban bukkan fel újra. A conspersaria azonban már a Mátra előterében

20. ábra. ♂ - ivarszerv: (a) *Crambus pratella* L.; (b) *Crysocrambus cratellus stachilleus* TOLL (Uncus, Valva, Aedoeagus); (c) *Choristoneura hebenstreitella* MÜLLER; ES ♀ - ivarszerv (c) *Scoparia pyralella* DEN. & SCHIFF.

21. ábra. ♂ - ivarszerv (a) *Pyrgus f. fritillarius* PODA; (b) *Lycaeides idas* L. és az (c) Vorderschiene.

is repül, sőt nem is ritka, s megközelítő gyakoriságot mutat más, szélesebb elterjedésű "ősmátrai" elemmel (pl. Idaea aureolaria DEN. & SCHIFF., Scotopteryx coerctaria DEN. & SCHIFF. stb.).

Fajszámában jelentős délies hatásra utalnak a szubkontinentális - szubmediterrán elemek (Harpyia milhauseri F., Spatalia argentina DEN. & SCHIFF., Peridea anceps GOEZE, Drepana binaria HUFN., Dryobates eremita F., Catocala nymphagoga ESP.stb.). A szubmediterrán pubescentális fajok fennmaradását (Dichonia aeruginea HBN., Ithecophora fovea TR., Ennomos quercaria HBN., Ephesia diversa HBN.) a rendkívül kis területre összezsugorodott Corno-Quercetum társulás még biztosítani tudja. Az előbbi fajok korábban feltehetőleg gyakoribbak lehettek, hiszen ez a növénytársulás a szőlőkultúra térhódítása előtt a hegy legnagyobb részét foglalta el. Az újabb gyűjtések több pubescentális lepkefaj jelenlétét már nem igazolták (v.ö. a fajlistával).

II. A Szent Anna-tó süllyedékének környéke illetve az üde rétek mozaikjai kedvezőleg hatottak az eurosibiriai arundifil (Rhizodra lutosa HBN., Nonagria typhae THBG., Phragmatiphila nexa HBN., Sedina buettneri HERRING stb.), a hygrophil (Lycaena dispar HAW., Idaea biselata HUFN., Athetis pallustris HBN., Orthonama vittata BKH. stb.), és a mesophil fajok (Melitaea didyma meridionalis STGR., Brenthis daphne DEN. & SCHIFF. stb.) megtelepedésére. Hiányoznak az eurosibiriai altoherbosa fajok, amelyek délebbre a Jászságban (BUSCHMANN, 1982) már "viszonylagos" faji gazdaságot mutatnak. Igen ritkák a nyírfűz-égerláp komponensek (pl. Pelosia muscerda HUFN.), de hasonlóan ritkák a nemorális, zárt lombos erdők elemei is (Drepana culttraria F., Dryomonia melagona BKH.). Érdekes színező eleme a Sár-hegynék a keletázsiai-déleuropai "sibilla" areatípusú, lápi Eucarta amethystina HBN., és az Eucarta virgo TR., amelyeknek hazai felhalmozódási területe a Dráva- és a Beregi-síkra esik. Sár-hegyi kolonizációjuk a Zagyva-Tarna medencéből történhetett.

III. Az utóbbi évtizedek hűvösebb, csapadékosabb időszakának következményeként néhány északi kontinentális, Közép-Európában többnyire montán elem a szárazabb, déli előhegyekben és a síkokon is megjelent (Cerapteryx graminis L., Eriopygodes imbecilla F.). Az utóbbi két fajnak csupán 1-1 példánya ismert a Sár-hegyről. Az imbecilla a Mátrában nem ritka, ugyanakkor a graminis csak most került elő először.

IRODALOM

- BUSCHMANN, F. (1982): Adatok Jászberény és környéke nagylepkéinek ismeretéhez (Lepidoptera). - Folia ent. hung., 43: 255-268.
- FAZEKAS, I. (1979): Sterrha vulpinaria H.-SCH., neue Geometriden- Art für die Fauna Ungarns. - Folia ent. hung., 32: 219-223.
- FORSTER, W. & WÖHLFAHRT, TH. A. (1981): Spanner. In Die Schmetterlinge Mitteleuropas. - Franck. Verl. Stuttgart, pp. 312. Taf. 1-26.
- GOZMÁNY, L. (1963): Molylepkék VI. - Microlepidoptera VI. - Fauna Hung., 65: 1-289.
- GOZMÁNY, L. (1965): Molylepkék I. - Microlepidoptera I. - Fauna Hung., 76: 1-214.
- GOZMÁNY, L. (1970): Bagolylepkék I. - Noctuidae I. - Fauna Hung., 102: 1-151.
- HANNEMANN, H.-J. (1964): Klenschmetterlinge oder Microlepidoptera II. Die Wicker, Zünslerartigen. In Die Tierwelt Deutschlands. - VEB Gustav Fischer Verl. Jena, pp. 401., Taf. 1-22.
- JABLONKAY, J. (1972): Lepidoptera- Fauna des Mátra-Gebirges. - Fol. Hist.-nat. Mus. Matr., 1: 9-41.
- KOVÁCS, L. (1953): Die Gross-Schmetterlinge Ungarns und ihre Verbreitung. - Folia ent. hung. (series nova), 6: 75-164.
- MÁTÉ, I. & KOVÁCS, M. (1962): Die Vegetation des Berges Sár-hegy bei Gyöngyös. - Bot. Közlem., 49: 309-328.
- PROLA C. & RACHELI, T. (1980): I Geometridi dell'Italia Centrale. Parte II. Larentiinae, Ennominae. - Boll. Ist. Ent. Univ. Bologna, 35: 29-108.
- SZABÓ, R. (1956): The Lycaenids of Hungary. - Folia ent. hung. (series nova), 9: 235-361.
- VARGA, Z. (1963-64): Zoogeographische analyse der Makrolepidopteren-fauna Ungarns. Teil I-II. - Acta Biol. Debrecina, 2: 141-154, 3: 147-180.
- VARGA, Z. (1977): Das Prinzip der areal-analytischen Methode in der zoogeographie und die Faunelemente-Einteilung der europäischen Tagschmetterlinge. - Acta Biol. Debrecina, 14: 223-285.

FAZEKAS Imre
H-7300. KOMLÓ
Majális tér 17.a.